

Številka: 0070-2/2023
Ljubljana, 9. 3. 2023
EVA 2023-2611-0021
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Popravek gradiva št. 1 - Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev – predlog za obravnavo po nujnem postopku
1. Predlog sklepa vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/2013, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji
SKLEP:
<ol style="list-style-type: none">1. Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (EVA 2023-2611-0021) in ga pošlje Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku.2. Vlada Republike Slovenije Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (EVA 2023-2611-0021) in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih (EVA 2022-1711-0040) obravnava na isti seji zaradi njune vsebinske povezanosti in potrebe po sočasni objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka
Priloge:
<ul style="list-style-type: none">- predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
Prejmejo:
<ul style="list-style-type: none">- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije- Državni zbor Republike Slovenije- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti- vsa ostala ministrstva- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Sprejem predloga zakona je nujen zaradi preprečitve težko popravljivih posledic za delovanje države, delovanje gospodarstva (potreba po delovni sili) in za stranke v postopkih, ki nastajajo predvsem z dolgotrajnim odločanjem (izven zakonsko določenih rokov) upravnih enot v postopkih izdaje enotnih dovoljenj za prebivanje in delo, zato se predlaga obravnavo predloga zakona po nujnem zakonodajnem postopku.

Zaradi skupnega izvajanja, mora biti predlog zakona sprejet skupaj s Predlogom sprememb in dopolnitev zakona o tujcih (EVA 2022-1711-0040).

Z uveljavitvijo predloga zakona upravne enote ne bodo več izdajale odločb v obliki pisne odobritve, saj bo lahko tujec v času veljavnosti enotnega dovoljenja zamenjal delodajalca, zamenjal delovno mesto, ali se zaposlil pri več delodajalcih le na podlagi soglasja Zavoda RS za zaposlovanje.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Dan Juvan, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Grega Malec, vodja sektorja za delovne migracije na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

5. Kratek povzetek gradiva:

Gradivo je dopolnjeno zaradi predlogov Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide.

Z namenom odprave nepotrebnih administrativnih ovir in zasledovanja načela ekonomičnosti upravnega postopka predlog zakona zasleduje rešitve iz Predloga sprememb in dopolnitev zakona o tujcih in vsebuje naslednje rešitve: sprememba koncepta odločanja o zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih (ukinitve obveznosti izdaje pisne odobritve s strani upravne enote v primeru izdaje soglasja s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje).

Za tujce, za katere bodo delodajalci, ki svojo dejavnost izvajajo na področjih državnega oziroma javnega sektorja se določbe zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in dela tujcev ne bodo uporabljale. V državnem oziroma javnem sektorju, predvsem na področju zdravstva in socialnih storitev (zdravstveni domovi, domovi za starejše, v varstveno delovni centrih in socialnovarstveni zavodi za usposabljanje, v javnih zavodih, ki izvajajo socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu ter v javnih socialnovarstvenih zavodih, ki izvajajo socialnovarstvene storitve) je veliko pomanjkanje ustreznega kadra. Postopki na ZRSZ so zahtevni zaradi ugotavljanja izobrazbe, jezikovnega znanja in usposobljenosti tujcev, zato z novelo predlagamo, da se za tujce, ki se bodo zaposlovali v državnem

oziroma javnem sektorju ZZSDT ne uporablja, kar pomeni, da ZRSZ ne bo dajal soglasij k zaposlitvam v javnem sektorju.

Prosilci za azil, ki imajo na podlagi zakona, ki ureja mednarodno zaščito pravico do dostopa na trg dela, bodo lahko pravico do prostega dostopa na slovenski trg dela uveljavljali že po treh mesecih statusa prosilca za azil. Po veljavnem zakonu o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev imajo prost dostop na trg dela po devetih mesecih statusa prosilca za azil.

Določa se nov rok za nastop dela, ko tujec, v času veljavnosti enotnega dovoljenja, zamenja delodajalca ali se zaposli pri dveh ali več delodajalcih na podlagi novega soglasja Zavoda RS za zaposlovanje, torej brez pisne odobritve upravne enote.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Teškoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,

- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

**Dan Juvan
Državni sekretar**

PREDLOG SKLEPOV

Številka:

Datum:

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) na seji dne sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (EVA 2023-2611-0021) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po nujnem zakonodajnem postopku.
2. Vlada Republike Slovenije Državnemu zboru Republike Slovenije predlaga, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (EVA 2023-2611-0021) in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih (EVA 2022-1711-0040) obravnava na isti seji zaradi njune vsebinske povezanosti in potrebe po sočasni objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloge:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev

Prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

**PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAPOSLOVANJU,
SAMOZAPOSLOVANJU IN DELU TUJCEV**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZZSDT) določa pogoje za zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev.

Predlog zakona z namenom odprave nepotrebnih administrativnih ovir in zasledovanja načela ekonomičnosti upravnega postopka zgolj sledi poglavitnim spremembam Predloga sprememb in dopolnitev Zakona o tujcih (EVA: 2022-1171-0040). Zaradi ukinitve pisne odobritve, je bilo treba določiti, v kolikšnem času od vročitve soglasja s strani Zavoda RS za zaposlovanje mora tujec nastopiti delo pri novem delodajalcu.

Ker se v praksi kažejo težave pri zaposlovanju ustreznega kadra, predvsem v zdravstvu in v socialnovarstvenih ustanovah, novela zakona uvaja dodatno kategorijo tujcev, za katere se zakon ne bo uporabljal. To so tujci, ki se bodo zaposlovali v zdravstvenih in socialnovarstvenih ustanovah.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je, da vsebinsko sledi Predlogu sprememb in dopolnitev Zakona o tujcih (EVA 2022-1171-0040) pri odpravi nepotrebnih administrativnih ovir in pospešitvi reševanja upravnih na upravnih enotah.

Zaradi ukinitve pisne odobritve je bilo treba določiti, v kolikšnem času od vročitve soglasja s strani Zavoda RS za zaposlovanje mora tujec nastopiti delo pri novem delodajalcu.

Ker se v praksi kažejo težave pri zaposlovanju ustreznega kadra, predvsem v zdravstvu in v socialnovarstvenih ustanovah, novela zakona uvaja dodatno kategorijo tujcev, za katere se zakon ne bo uporabljal. To so tujci, ki se bodo zaposlovali v zdravstvenih in socialnovarstvenih ustanovah.

2.2 Načela

S predlogom se sledi načelu ekonomičnosti upravnega postopka in reševanju zadev v predpisanih rokih na upravnih enotah.

2.3 Poglavitne rešitve

Z namenom odprave nepotrebnih administrativnih ovir in zasledovanja načela ekonomičnosti upravnega postopka predlog zakona zasleduje rešitve iz Predloga sprememb in dopolnitev zakona o tujcih in vsebuje naslednje rešitve: sprememba koncepta odločanja o zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih (ukinitev obveznosti izdaje pisne odobritve s strani upravne enote v primeru izdaje soglasja s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje).

Za tujce, za katere bodo delodajalci, ki svojo dejavnost izvajajo na področjih državnega oziroma javnega sektorja se določbe zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in dela tujcev ne bodo uporabljale. V državnem oziroma javnem sektorju, predvsem na področju zdravstva in socialnih storitev (zdravstveni domovi, domovi za starejše, v varstveno delovni centrih in socialnovarstveni zavodi za usposabljanje, v javnih zavodih, ki izvajajo socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu ter v javnih socialnovarstvenih zavodih, ki izvajajo socialnovarstvene storitve) je veliko pomanjkanje ustreznega kadra. Postopki na ZRSZ so zahtevni zaradi ugotavljanja izobrazbe, jezikovnega znanja in usposobljenosti tujcev, zato z novelo predlagamo, da se za tujce, ki se bodo zaposlovali v državnem oziroma javnem sektorju ZZSDT ne uporablja, kar pomeni, da ZRSZ ne bo dajal soglasij k zaposlitvam v javnem sektorju.

Prosilci za azil, ki imajo na podlagi zakona, ki ureja mednarodno zaščito pravico do dostopa na trg dela, bodo lahko pravico do prostega dostopa na slovenski trg dela uveljavljali že po treh mesecih statusa prosilca za azil. Po veljavnem zakonu o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev imajo prost dostop na trg dela po devetih mesecih statusa prosilca za azil.

Določa se nov rok za nastop dela, ko tujec, v času veljavnosti enotnega dovoljenja, zamenja delodajalca ali se zaposli pri dveh ali več delodajalcih na podlagi novega soglasja Zavoda RS za zaposlovanje, torej brez pisne odobritve upravne enote.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatna finančna sredstva v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (EVA 2023-2611-0021) zgolj sledi Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih (EVA 2022-1711-0040), v katerem so prikazane ureditve v drugih pravnih sistemih.

Podajamo prikaz ureditve v treh državah članicah EU, za področje, ki ga ureja predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih.

Portugalska

Državljeni tretjih držav morajo izpolnjevati določene jezikovne zahteve, če želijo pridobiti dovoljenje za stalno prebivanje na podlagi petletnega prebivanja v državi, kot rezident za daljši čas, ali državljanstvo. Portugalska vsej tujski populaciji zagotavlja tečaje portugalščine brez stroškov za tujca, pri čemer morajo doseči nivo znanja A2 po skupnem evropskem jezikovnem okviru (CEFR). Jezikovne tečaje, ki jih zagotavljajo šole, upravlja Visoka komisija za migracije. Tečaji so sofinancirani s strani Evropskega socialnega sklada. Izdaja potrdila o znanju jezika je del tečaja. Stroške krije vlada.

Kraljevina Nizozemska

Za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje po petih letih prebivanja na Nizozemskem mora tujec pridobiti t. i. »državljsko integracijsko diplomo«. Izjeme od te zahteve so v primerih če oseba zaradi fizičnih ali psihičnih omejitev ni sposobna pridobiti te diplome, če je oseba mlajša od 18 let, če gre ta tujce, ki so nad zakonito upokojitveno starostjo, osebe z določenimi drugimi diplomami, osebe, ki so se dlje časa izobraževale v nizozemskem izobraževalnem sistemu. Oseba mora v vseh primerih doseči vsaj stopnjo znanja jezika na osnovni ravni A2 po CEFR. Jezikovne tečaje zagotavljajo različne šole in ponudniki tečajev. Osebe morajo same plačati tečaj, kot pomoč pa imajo na voljo možnost, da si denar za tečaj sposodijo s strani »Education Executive Agency«.

Francoska republika

Znanje jezika ni pogoj za izdajo prvega dovoljenja za prebivanje, vsak tujec, ki želi trajno ostati v Franciji pa mora podpisati t. i. pogodbo o integraciji, katere temeljni del so predvsem tečaji francoskega jezika. Za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje mora tujec dokazati, da je spoštoval pogodbo o integraciji in se udeleževal vseh zahtevanih tečajev (iz jezika in družbene ureditve). Cilj je doseči stopnjo A1 po CEFR. Če je to izpolnjeno, se jim lahko izda večletno dovoljenje za začasno prebivanje (za obdobje od 2 do 4 let, odvisno od situacije). Stopnja znanja A1 je potrebna po izteku enoletne pogodbe o integraciji za podaljšanje dovoljenja za prebivanje, s tem da se dokaže, da je prosilec sledil tečajem francoskega jezika, zagotovljenim

CEFR znanja nacionalnega jezika. Tujec mora dokazati bodisi uspešno opravljen jezikovni preizkus bodisi pridobiti diplomu, ki dokazuje znanje francoskega jezika, ki je enakovredno ravni A2, ali ki dokazuje, da je študij opravljal v francoščini.

Jezikovne tečaje in njihovo financiranje zagotavlja Francija. Potrdilo o opravljenem izpitu se izda na koncu tečaja francoskega jezika, ki ga financira država na podlagi pogodbe o integraciji. Tujec nima stroškov z opravo izpita, stroške krije država.

Republika Hrvaška

Pogoj znanja jezika se zahteva za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje z oznako LTR (po petih letih zakonitega prebivanja). Preizkus znanja hrvaškega jezika in latinice lahko organizirajo visokošolske ustanove, srednješolske ustanove in zavodi za izobraževanje odraslih, ki izvajajo tečaje hrvaškega jezika, na podlagi odobritve resornega ministrstva za šolstvo. Šteje se, da je tujec izpit opravil, če je pridobil najmanj 60% točk v pisnem delu izpita in če je bil pozitivno ocenjen na ustnem delu izpita. Hrvaški program preverjanja znanja za tujce je na ravni B1. Strošek oprave tečaja in izpita krije udeleženec sam.

PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (EVA 2023-2611-0021) ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU..

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

S sprejemom ukrepov za odpravo administrativnih ovir se bo omogočalo hitrejše odločanje v postopkih izdaje dovoljenj za prebivanje in potrdil o prijavi prebivanja.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne vpliva na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Sprejem zakona ne vpliva na okolje, ki vključuje prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Sprejem zakona ne vpliva na področje gospodarstva.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Sprejem zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Sprejem zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Izvajanje predpisa bo spremljalo ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Predstavitev sprejetega zakona

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu RS. Predlagatelj bo zakon predstavljal v okviru obstoječih orodij (usmeritve upravnim enotam, sporočila za javnost, www.infotujci.si, ipd.).

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje predpisa bo spremljalo ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Drugih pomembnih okoliščin ni zaznanih.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona

Predlog zakona ni bil objavljen na E-demokraciji.

7.a Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (osebno ime in naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe)

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki in pravne osebe.

7.b Znesek plačila, ki ga je oseba iz prejšnje točke v ta namen prejela:

Sredstva v ta namen niso bila zagotovljena niti porabljena.

8. Predstavniki predlagatelja, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

Sodelovali bodo:

- Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Dan Juvan, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Grega Malec, vodja sektorja za delovne migracije na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo) se v 4. členu:

- za 2. točko doda nova, 2.a točka, ki se glasi:
»2.a informativni list: informacija o okoliščinah zaposlitve, samozaposlitve ali opravljanja dela, izdana na podlagi soglasja za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja ali modre karte EU ali izdana na podlagi soglasja za zamenjavo;«;
- 7. točka spremeni tako, da se glasi:
»7. soglasje za zamenjavo: potrdilo o izpolnjevanju pogojev, določenih s tem zakonom, ki ga na zahtevo organa, pristojnega v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev, da Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) k zamenjavi delovnega mesta, k zamenjavi delodajalca, ali k zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih;«;
- v 8. točki besedilo »poda Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi« nadomesti z besedilom »zavod k enotnemu dovoljenju ali modri karti EU«.

2. člen

V 5. členu v drugem odstavku se na koncu 19. točke pika nadomesti s podpičjem in doda nova, 20. točka, ki se glasi:

»20. se zaposlujejo pri delodajalcih s področja javnega sektorja, ki izvajajo zdravstveno dejavnost, v javnih zavodih, ki izvajajo institucionalno varstvo odraslih oseb, v posebnih socialno varstvenih zavodih za odrasle, v varstveno delovnih centrih in socialno varstvenih zavodih za usposabljanje, v javnih zavodih, ki izvajajo socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu in v javnih socialno varstvenih zavodih, ki izvajajo socialnovarstvene storitve.«.

V tretjem odstavku se na koncu 8. točke pika nadomesti s podpičjem in doda nova, 9. točka, ki se glasi:

»9. v primeru iz 20. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za zdravje ali ministrstvo, pristojno za delo.«

3. člen

V 6. členu v drugem odstavku se v 8. točki beseda »devetih« nadomesti z besedo »treh«.

4. člen

V 7. členu v četrtem odstavku v prvem stavku se za besedilom »modre karte EU« črta besedilo »ali izdaje pisne odobritve« in v drugem stavku za besedo »delo« črtata vejica in besedilo »pisno odobritvijo, izdano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo«.

V petem odstavku se za besedo »dovoljenja« črta besedilo »oziroma izdaje pisne odobritve«.

V šestem odstavku se za besedo »dovoljenja« črta besedilo »oziroma izdaje pisne odobritve«.

5. člen

V 8. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Kadar je enotno dovoljenje ali modra karta EU tujcu vročena v Republiki Sloveniji, mora tujec nastopiti delo najpozneje deseti dan od vročitve enotnega dovoljenja ali modre karte EU.«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Kadar tujec v času veljavnosti enotnega dovoljenja na podlagi soglasja za zamenjavo zamenja delodajalca ali se zaposli pri dveh ali več delodajalcih, mora nastopiti delo v 30 dneh po vročitvi informativnega lista.«.

Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

6. člen

V 9. členu v prvem odstavku se za besedilom »modre karte EU« črtata vejica in besedilo »pisne odobritve«.

V tretjem odstavku se za besedilom »modre karte EU« črtata vejica in besedilo »pisne odobritve«.

7. člen

V 11. členu v prvem odstavku se za besedilom »k enotnemu dovoljenju« vejica nadomesti z besedo »ali«, besedilo »ali pisni odobritvi« pa z besedilom »podajo soglasij za zamenjavo«.

8. člen

V 12. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Soglasje k enotnemu dovoljenju ali modri karti EU da zavod na zahtevo organa, pristojnega v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev (v nadaljnjem besedilu: upravna enota). Upravna enota ob vročitvi enotnega dovoljenja ali modre karte tujcu priloži informativni list, na katerem so navedeni vsi pogoji in elementi zaposlitve ali dela, opredeljeni s soglasjem zavoda.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) V času veljavnosti enotnega dovoljenja ali modre karte EU zavod da soglasje za zamenjavo, ki nadomesti predhodno dano soglasje k enotnemu dovoljenju. Predhodno dano soglasje velja do prenehanja delovnega razmerja pri prvem delodajalcu. O soglasju za zamenjavo zavod obvesti upravno enoto in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, stranki pa na podlagi danega soglasja vroči informativni list. Na podlagi informativnega lista in veljavnega enotnega dovoljenja ali modre karte EU lahko tujec zamenja delovno mesto, zamenja delodajalca ali se zaposli pri dveh ali več delodajalcih.«.

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Zavod soglasja k enotnemu dovoljenju ali modri karti EU ne da ali se izdaja ali podaljšanje dovoljenja za sezonsko delo zavrne, če je delodajalcu, naročniku dela ali tujcu prepovedano zaposlovanje, samozaposlovanje ali delo na podlagi 42. člena tega zakona.«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Tujec je lahko še naprej zaposlen ali opravlja dela tudi v času, ko v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi potrdila o pravočasno vloženi prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja, modre karte EU ali dovoljenja za sezonsko delo, vendar izključno pod pogoji in v obsegu, kot mu je bilo to dovoljeno s predhodnim enotnim dovoljenjem, modro karto EU ali dovoljenjem za sezonsko delo.«.

9. člen

V 13. členu v prvem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi: »Enotno dovoljenje, izdano ali podaljšano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, v času veljavnosti tujcu omogočata dostop do trga dela.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) V primeru zamenjave delovnega mesta, zamenjave delodajalca ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih, lahko zavod v času veljavnosti enotnega dovoljenja da soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo tujca.«.

Drugi odstavek, ki postane tretji odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(3) V obdobju treh let od izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo oziroma podaje soglasja iz prejšnjega odstavka v postopkih podaljšanja ali izdaje novega enotnega dovoljenja za istega tujca novo soglasje ni potrebno.«.

10. člen

V 14. členu v prvem odstavku se v napovednem stavku besedilo »ali izdaje pisne odobritve« nadomesti z besedilom »ali izdaje soglasja iz drugega odstavka prejšnjega člena«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, podano na podlagi 1. in 2. točke prejšnjega odstavka zaradi zamenjave delovnega mesta, zamenjave delodajalca ali zaradi zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih, nadomesti predhodno dano soglasje k enotnemu dovoljenju.«.

11. člen

V 16. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Enotno dovoljenje, izdano ali podaljšano na podlagi soglasja za zaposlitev ter soglasje iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona, sta vezani na zaposlitvene potrebe delodajalca. Tujec se sme na tej podlagi zaposliti le pri delodajalcu, ki je v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma izdaje soglasja iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona izpolnjeval pogoje za zaposlitev tujca na podlagi tega zakona.«.

V drugem odstavku se za besedo »dovoljenja« doda vejica, besedilo »in pisne odobritve, ki sta izdana za namen zaposlitve« pa nadomesti z besedilom »izdanega za namen zaposlitve in izdaje soglasja iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona«.

12. člen

V 17. členu v sedmem odstavku se za besedo »dovoljenju« črta besedilo »ali pisni odobritvi«.

V osmem odstavku se za besedo »dovoljenju« črta besedilo »ali pisni odobritvi«.

13. člen

19. člen se spremeni tako, da se glasi:

»19. člen
(soglasje za zamenjavo)

(1) Soglasje zaradi zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu, ki nadomesti predhodno dano soglasje, zavod da, če so izpolnjeni pogoji iz 1. in 7. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona.

(2) Kadar je pri tujcu v času trajanja delovnega razmerja v Republiki Sloveniji ugotovljena invalidnost na podlagi zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in mu je z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ali sodišča v Republiki Sloveniji priznana pravica na podlagi te invalidnosti, soglasje zavoda za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu za preostali čas veljavnosti enotnega dovoljenja ni potrebno.

(3) Soglasje zaradi zamenjave delodajalca, ki nadomesti predhodno dano soglasje, zavod da, če so izpolnjeni pogoji iz 17. člena tega zakona.

(4) Soglasje zaradi zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih zavod da, če ima tujec najmanj visokošolsko izobrazbo in so izpolnjeni naslednji pogoji:

- da je od dneva vključitve v obvezna socialna zavarovanja na podlagi prve zaposlitve pretekel najmanj en mesec;
- da so izpolnjeni pogoji iz 17. člena tega zakona;
- da je sklenjen sporazum med novim delodajalcem, tujcem in delodajalcem, pri katerem je tujec že zaposlen.«.

14. člen

V 20. členu v tretjem odstavku se za besedo »soglasje« črta besedilo »k pisni odobritvi«.

V četrtem odstavku se za besedo »soglasje« črta besedilo »k pisni odobritvi«.

15. člen

V 25. členu se osmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(8) Tujec z veljavnim enotnim dovoljenjem, izdanim na podlagi soglasja iz prvega odstavka tega člena, se lahko do izteka veljavnosti enotnega dovoljenja zaposli pri istem delodajalcu na podlagi novega soglasja za zaposlitev brez preverjanja pogojev iz 17. člena tega zakona. Za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih zavod poda tujcu soglasje, če so izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 19. člena tega zakona.«.

Za osmim odstavkom se doda nov, deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Tujec se lahko po izteku veljavnosti enotnega dovoljenja iz prvega odstavka tega člena zaposli pri delodajalcu, pri katerem se je usposabljal, izpopolnjeval ali opravljal pripravništvo, na podlagi novega enotnega dovoljenja. Zavod poda soglasje k novemu enotnemu dovoljenju, če je izpolnjen pogoj iz 1. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona.«.

16. člen

V 26. členu v drugem odstavku se črta besedilo »ali k pisni odobritvi«.

17. člen

V 27. členu v devetem odstavku v drugem stavku se za besedo »Soglasje« črta besedilo »k pisni odobritvi«.

18. člen

Naslov V. poglavja se spremeni tako, da se glasi: »V. poglavje UMIK SOGLASJA K ENOTNEMU DOVOLJENJU ALI MODRI KARTI EU«.

19. člen

V 38. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zavod v času veljavnosti enotnega dovoljenja ali modre karte EU umakne soglasje k enotnemu dovoljenju ali modri karti EU:

- če je v zvezi z delom tujca, za katerega je bilo dano predmetno soglasje, delodajalcu, naročniku dela ali tujemu delodajalcu pravnomočno izrečena globa na podlagi 50. ali 58. člena tega zakona;
- če je v zvezi z delom tujca, za katerega je bilo dano predmetno soglasje, delodajalcu ali naročniku dela pravnomočno izrečena globa na podlagi prve ali druge alineje prvega odstavka 23. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. št. 32/14, 47/15 – ZZSDT, 43/19 in 121/21 – ZJN-3B; v nadaljnjem besedilu: ZPDZC-1) ali na podlagi 3. točke prvega odstavka 217. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1), razen če ima tujec veljavno enotno dovoljenje, izdano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo;
- če pristojni organ s pravnomočno odločbo ugotovi, da je tujec v postopku izdaje enotnega dovoljenja ali modre karte EU predložil ponarejeno dokazilo, na podlagi katerega je bilo dano soglasje.«.

V drugem odstavku v prvem stavku se besedilo »ali pisne odobritve, ki nista izdana« nadomesti z besedilom »ki ni izdano«.

V tretjem odstavku se za besedilom »dovoljenja« črta besedilo »ali pisne odobritve«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Zavod umakne soglasje k enotnemu dovoljenju ali modri karti EU, če tujec ne nastopi dela oziroma ni prijavljen v obvezna socialna zavarovanja v rokih iz 8. člena tega zakona.«.

V šestem odstavku se beseda »tretjega« nadomesti z besedo »četrtga«.

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Zavod soglasje k enotnemu dovoljenju ali modri karti EU umakne najpozneje v treh delovnih dneh od seznanitve z razlogi za umik soglasja iz prvega, drugega, tretjega oziroma četrtga odstavka tega člena in o tem obvesti upravno enoto.«.

Osmi odstavek se črta.

Deveti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Kadar je bilo v skladu z drugim odstavkom tega člena umaknjeno soglasje k enotnemu dovoljenju, pa je bil pozneje v upravnem ali sodnem postopku ugotovljen obstoj delovnega razmerja za obdobje po umiku soglasja in so na tej podlagi izpolnjeni pogoji za vključitev v obvezna socialna zavarovanja, se za namen izvršitve vključitve v ta zavarovanja šteje, da je bilo v predmetnem obdobju enotno dovoljenje veljavno.«.

20. člen

V 40. členu v drugem odstavku se beseda »četrtga« nadomesti z besedo »petega«.

V tretjem odstavku se beseda »četrtga« nadomesti z besedo »petega«.

21. člen

V 44. členu v drugem odstavku se za besedilom »modrih kartah EU« črtata vejica in besedilo »o pisnih odobritvah«.

V četrtem odstavku se za besedilom »izdaje enotnega dovoljenja« vejica nadomesti z besedo »ali«, za besedilom »modre karte EU« pa črta besedilo »ali pisne odobritve«.

22. člen

V 48. členu v prvem odstavku se 13. točka črta, v 18. točki pa se za besedilom »modre karte EU« črtata vejica in besedilo »pisne odobritve«.

V drugem odstavku v 5. točki se za besedilom »modri karti EU« črtata vejica in besedilo »pisnim odobritvam«.

V sedmem odstavku se za besedilom »modre karte EU« črtata vejica in besedilo »pisne odobritve«.

23. člen

V 50. členu v prvem odstavku se za besedilom »modre karte EU« črta besedilo »ali izdaje pisne odobritve«.

24. člen

V 51. členu se za besedilom »modre karte EU« črta besedilo »ali izdaje pisne odobritve«.

25. člen

V 52. členu v prvem odstavku se za besedo »dovoljenja« črta besedilo »ali izdaje pisne odobritve«.

26. člen

V 53. členu se za besedo »dovoljenja« črta besedilo »ali izdaje pisne odobritve«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

27. člen

(Zakon o mednarodni zaščiti)

V Zakonu o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo in 54/21) se v 87. členu v prvem odstavku besedilo »devet mesecev« nadomesti z besedilom »tri mesece«, v drugem odstavku pa besedilo »devetih mesecev« z besedilom »treh mesecev«.

28. člen

(dokončanje postopkov)

Postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona se končajo v skladu z Zakonom o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo), razen če so določbe tega zakona za stranko ugodnejše.

29. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne tri mesece po njegovi uveljavitvi, razen nove 20. točke drugega odstavka in nove 9. točke tretjega odstavka 5. člena ter spremenjene 8. točke drugega odstavka 6. člena zakona, ki se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona. Do začetka uporabe tega zakona, razen spremenjenih in dopolnjenih določb iz prejšnjega stavka, se uporabljajo določbe Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo).

III. OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu

Člen uvaja novo definicijo informativnega lista, ki se v postopku podaje soglasja k enotnemu dovoljenju ali k modri karti vroči stranki in povzema informacijo oziroma okoliščine zaposlitve, samozaposlitve ali dela v okviru civilnopravnih razmerij.

V sedmem odstavku 4. člena ZZSDT se spremeni pojem, in sicer se namesto »pisna odobritev« uvede nov pojem »soglasje za zamenjavo«. Zaradi pohitritve postopkov na upravnih enotah, upravne enote ne bodo več izdajale pisne odobritve, oziroma odločbe s katero se tujcu dovoljuje zamenjava delovnega mesta, zamenjava delodajalca ali zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih (ali sklenitev nove pogodbe civilnega prava za opravljanje dela). Zamenjava delovnega mesta, zamenjava delodajalca ali zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih bo v skladu s predlogom sprememb in dopolnitev ZZSDT možna na podlagi soglasja ZRSZ. V primeru, da ZRSZ ne bo podal soglasja k zamenjavi delovnega mesta, zamenjavi delodajalca ali k zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih, bo upravna enota izdala odločbo, s katero bo zavrnila vlogo za zamenjavo delovnega mesta, zamenjavo delodajalca ali zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih.

V osmem odstavku se glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 2. členu

V javnem sektorju, predvsem na področju zdravstva in socialnih storitev (zdravstveni domovi, domovi za starejše, v javnih zavodih, ki izvajajo institucionalno varstvo odrasli oseb, v posebnih socialnovarstvenih zavodih za odrasle, v varstveno delovni centrih in socialnovarstveni zavodi za usposabljanje, v javnih zavodih, ki izvajajo socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu ter v javnih socialnovarstvenih zavodih, ki izvajajo socialnovarstvene storitve) je veliko pomanjkanje ustreznega kadra. Postopki na ZRSZ so zahtevni zaradi ugotavljanja izobrazbe, jezikovnega znanja in usposobljenosti tujcev, zato z novelo predlagamo, da se za tujce, ki se bodo zaposlovali v državnem oziroma javnem sektorju ZZSDT, ne uporablja, kar pomeni, da ZRSZ ne bo dajal soglasij k tovrstnim zaposlitvam tujcev, državljanov tretjih držav.

V primeru dvoma ali gre dejansko za zaposlitev v javnem sektorju s področja zagotavljanja zdravstvenih oziroma socialnovarstvenih storitev, o tem presoja pristojno ministrstvo za zdravje oziroma delo.

K 3. členu

Prosilcu za azil, čigar istovetnost je nesporno ugotovljena, se daje možnost vključitve na trg dela že po treh mesecih od vložitve prošnje za mednarodno zaščito, kar bo vsekakor okrepilo moč drugih integracijskih mehanizmov, poleg samega vključevanja na slovenski trg dela, še posebej v primerih pozitivnih odločitev države v postopkih priznanja mednarodne zaščite. Ta ukrep je koristen tudi za ustrezno delovanje samega trga dela, še posebej v okoliščinah nizke brezposelnosti in velikih potreb slovenskega gospodarstva po tuji delovni sili. Poudarjamo tudi, da je predlagana rešitev skladna s 15. členom Direktive 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (prenovitev).

K 4. členu

V 7. členu ZZSDT se glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 5. členu

Drugi odstavek 8. člena ZZSDT se glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni. V novem tretjem odstavku se pri zamenjavi delodajalca ali pri zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih določa obveznost novega delodajalca, da tujec mora nastopiti delo najpozneje v roku 30 dni od vročitve informativnega lista, ki se izroči njegovemu novemu delodajalcu na podlagi soglasja za zamenjavo delodajalca ali za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih.

V primeru, ko elektronsko vročanje ne bi bilo možno, bo podatek o vročitvi, ki se bo izvajala po določenih ZUP-a, dostopen preko izmenjave podatkov med Zavodom RS za zaposlovanje in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Do vzpostavitve izmenjave podatkov preko spletnega servisa, ki bi vzpostavljen do konca avgusta 2023, bo podatek o datumu vročitve ZRSZ sporočal pisno.

6. členu

V 9. členu ZZSDT se glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 7. členu

V 11. členu se v prvem odstavku glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 8. členu

V 12. členu ZZSDT se v prvem odstavku, četrtem in šestem odstavku glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni. Tretji odstavek določa, da novo soglasje za zamenjavo nadomesti prejšnje soglasje. Predhodno soglasje velja do prenehanja delovnega razmerja pri prvem delodajalcu. Informativni list, izdan na podlagi soglasja za zamenjavo se vroči novemu delodajalcu, o soglasjem pa zavod obvesti upravno enoto in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Ni več potrebna nova odločba v obliki pisne odobritve.

K 9. členu

V 13. členu ZZSDT se glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 10. členu

V 14. členu se v prvem in drugem odstavku glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 11. členu

V 16. členu ZZSDT se v prvem in drugem odstavku glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 12. členu

V 17. členu ZZSDT se v sedmem in osmem odstavku glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 13. členu

V 19. členu se glede na ukinitvev pisne odobritve spremeni celoten člen.

K 14. členu

V 20. členu ZZSDT se glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 15. členu

V osmem odstavku je dana možnost, da se tujec do izteka veljavnosti enotnega dovoljenja, izdanega za namen usposabljanja, izpopolnjevanja ali pripravništva na podlagi novega soglasja zavoda zaposli pri istem delodajalcu, za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih zavod poda soglasje pod pogoji iz 19. člena ZZSDT. Deveti odstavek pa določa, da se tujec, po izteku enotnega dovoljenja za namen usposabljanja, izpopolnjevanja ali pripravništva lahko zaposli pri istem delodajalcu na podlagi novega soglasja in novega enotnega dovoljenja. Zavod pri izdaji soglasja preveri le trg dela.

K 16. členu

V 26. členu se v drugem odstavku glede na ukinitvev pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 17. člen

V 27. členu se v devetem odstavku glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 18. členu

Glede na ukinitve pisne odobritve se naslov V. poglavja ustrezno spremeni.

K 19. členu

V 38. členu se glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo celotnega člena smiselno spremeni.

K 20. členu

V 40. členu se v drugem in tretjem odstavku glede se besedilo smiselno spremeni, glede na določbe 5. člena predloga zakona.

K 21. členu

V 44. členu se v drugem in četrtem odstavku glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 22. členu

V 48. členu se v prvem, drugem in sedmem odstavku glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 23. členu

V 50. členu se v prvem odstavku glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 24. členu

V 51. členu se glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 25. členu

V 52. členu se glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 26. členu

V 53. členu se glede na ukinitve pisne odobritve, besedilo smiselno spremeni.

K 27. členu

Člen opredeljuje določbo ZMZ-1, ki se bo z dnem uveljavitve tega zakona, spremenila. Spremembe ZMZ-1 so potrebne zaradi uskladitve z vsebino spremenjene določbe 6. člena, ki jo določa nov predlog zakona.

K 28. členu

Člen določa, da se postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, končajo v skladu s sedaj veljavnim zakonom, razen če so določbe tega zakona za stranko ugodnejše.

K 29. členu

Člen določa, da zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu, uporabljati pa se začne tri mesece po njegovi uveljavitvi. Do začetka uporabe določb tega zakona, se uporabljajo določbe Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo), razen posameznih izpostavljenih določb tega zakona, ki se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo)

4. člen (opredelitev pojmov)

Za potrebe tega zakona posamezni pojmi pomenijo:

1. delodajalec ali delodajalka (v nadaljnjem besedilu: delodajalec): pravna oseba ali posameznik, registriran za opravljanje dejavnosti oziroma vpisan v register kmetijskih gospodarstev v Republiki Sloveniji, ter drug subjekt, določen z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ki zaposluje tujca na podlagi pogodbe o zaposlitvi;
2. enotno dovoljenje: enotno dovoljenje za prebivanje in delo, ki ga v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev, izda pristojni organ in ki tujcu omogoča, da vstopi, prebiva in dela v Republiki Sloveniji;
3. povezane gospodarske družbe: za povezani gospodarski družbi se štejeta gospodarski družbi, ki sta v večinski lasti iste gospodarske družbe, ali gospodarski družbi, med katerima ima ena neposredno ali posredno prevladujoč vpliv v drugi zaradi njenega lastništva, finančne udeležbe v njej ali pravil upravljanja. Prevladujoč vpliv obstaja, ko ima ena gospodarska družba neposredno ali posredno glede na drugo gospodarsko družbo večino njenega vpisanega kapitala, nadzor nad večino glasov, povezanih z delnicami, ki jih je izdala, ali lahko imenuje več kot polovico članov njenega upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa;
4. modra karta EU: dovoljenje za začasno prebivanje zaradi visokokvalificirane zaposlitve, ki se izda v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev, in ki njenemu imetniku omogoča, da vstopi, prebiva in se zaposli v Republiki Sloveniji;
5. napoteni delavec ali napotena delavka (v nadaljnjem besedilu: napoteni delavec): tujec ali tujka, ki na podlagi pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu s sedežem ali prebivališčem izven Republike Slovenije začasno opravlja delo v Republiki Sloveniji;
6. naročnik dela: pravna oseba ali posameznik, registriran za opravljanje dejavnosti oziroma vpisan v register kmetijskih gospodarstev v Republiki Sloveniji, za katerega bo tujec opravljal določeno delo na podlagi sklenjene pogodbe civilnega prava;
7. pisna odobritev: odločba, ki jo v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev, izda pristojni organ in ki tujcu omogoča, da v času veljavnosti enotnega dovoljenja ali modre karte EU zamenja delovno mesto pri istem delodajalcu, zamenja delodajalca ali se zaposli pri dveh ali več delodajalcih ali sklene novo pogodbo civilnega prava za opravljanje dela;
8. soglasje: potrdilo o izpolnjevanju pogojev, določenih s tem zakonom, ki ga na zahtevo organa, pristojnega po zakonu, ki ureja vstop in prebivanje tujcev, poda Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi, za določen namen zaposlitve ali dela;
9. tretja država: vsaka država, ki ni članica EU, EGP ali ni Švicarska konfederacija;
10. tujec ali tujka (v nadaljnjem besedilu: tujec): oseba, ki nima državljanstva Republike Slovenije;
11. tuji delodajalec ali tuja delodajalka (v nadaljnjem besedilu: tuji delodajalec): pravna oseba ali posameznik, ki je registriran za opravljanje dejavnosti in ima prebivališče ali sedež v tretji državi, ki zaposluje tujca na podlagi pogodbe o zaposlitvi;
12. zastopnik ali zastopnica (v nadaljnjem besedilu: zastopnik): državljan tretje države, ki je vpisan v ustrezen register kot oseba, pooblaščen za zastopanje;
13. subjekt gostitelj je gospodarska družba s sedežem v Republiki Sloveniji, kamor je napoten tujec v okviru premestitve znotraj povezanih gospodarskih družb.

5. člen (uporaba zakona)

(1) Določbe tega zakona veljajo za vse tujce, razen če ta zakon ali mednarodna pogodba, ki zavezuje Republiko Slovenijo, določa drugače.

(2) Določbe tega zakona se ne uporabljajo za tujce, ki:

1. so po mednarodnem pravu upravičeni do privilegijev in imunitete ter razpolagajo s posebnim dokumentom, ki ga izda ali evidentira pristojno ministrstvo za zunanje zadeve;
2. opravljajo delo na podlagi ustreznih sporazumov z mednarodnimi organizacijami, sporazumov med pristojnimi institucijami ali v okviru mednarodnih projektov o strokovno tehnični pomoči, izobraževanju, izpopolnjevanju ali raziskovanju;
3. so tuji dopisniki, akreditirani v Republiki Sloveniji in drugi dopisniki in poročevalci za tuje medije, v času izvajanja dejavnosti obveščanja;
4. opravljajo duhovniški poklic ali redovniško dejavnost v okviru registrirane verske skupnosti in tujce, ki organizirajo oziroma vodijo karitativno in humanitarno dejavnost v okviru priznane humanitarne organizacije ali registrirane verske skupnosti;
5. na podlagi pogodbe z ministrstvom, pristojnim za obrambo, ali ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, opravljajo storitve za potrebe obrambe in varnosti države, in osebe, ki se strokovno izpopolnjujejo na teh področjih;
6. izvajajo interventne storitve v primerih, ko je treba nemudoma zagotoviti storitve tuje pravne osebe ali ustrezno usposobljenega tujca zaradi reševanja življenj, ukrepov, potrebnih za preprečitev ogrožanja zdravja prebivalstva, ali zaradi odprave ali preprečitve gospodarske škode, ki je posledica naravne nesreče;
7. so člani posadke ladij, posadke letal ali opravljajo tranzitne prevoze v cestnem ali železniškem prometu in so zaposleni pri tujem delodajalcu;
8. so v skladu z zakonom vpisani v sodni register v Republiki Sloveniji kot ustanovitelji, družbeniki ali člani nadzornih svetov gospodarskih družb za opravljanje dela v tej funkciji in obenem niso vpisani v sodni register kot zastopniki;
9. v Republiki Sloveniji ne pridobivajo dohodka in neposredno ne opravljajo prodaje ali storitev, temveč zgolj sodelujejo na poslovnih sestankih, vzpostavljajo poslovne stike, vključno s pogajanjem v zvezi z opravljanjem storitev ali dejavnosti, tudi tistih v zvezi s pripravami na tržno prisotnost tujega delodajalca v Republiki Sloveniji. Tovrstne aktivnosti v državi so časovno omejene na 90 dni v šestih mesecih, šteto od dneva prvega vstopa tujca v Republiko Slovenijo;
10. kot predavatelji sodelujejo na organiziranih strokovnih srečanjih, predstavljajo znanstvene dosežke ali občasno sodelujejo pri njihovem izvajanju, tujce, ki so njihovo spremljevalno tehnično osebje, ter tujce, ki opravljajo začasno raziskovalno delo (sobotno leto);
11. osebno opravljajo storitve na področju kulture kot udeleženci kulturnih delavnic, srečanj, kolonij ali drugih kulturnih dogodkov ali kot poročevalci o njih; kot sodelavci, ustvarjalci in poustvarjalci s področja glasbene, glasbeno-scenske, plesne in baletne, literarne, fotografske, video in filmske umetnosti, umetnosti elektronskih medijev, vizualne umetnosti, arhitekture in oblikovanja, intermedijske umetnosti, uprizoritvene umetnosti, področja varovanja kulturne dediščine, knjižničarstva in arhivistike, ter tujce, ki so spremljajoče instruktazno, poročevalsko, organizacijsko in tehnično osebje;
12. sodelujejo na športnih prireditvah;
13. v Republiki Sloveniji opravljajo raziskovalno delo na podlagi sporazuma o gostovanju z raziskovalno organizacijo iz Republike Slovenije, tujce, ki v Republiki Sloveniji izvajajo program raziskovalnega dela do največ treh mesecev in imajo v drugi državi članici EU izdano dovoljenje za prebivanje raziskovalca ter tujci, ki imajo status mladega raziskovalca, pridobljen v Republiki Sloveniji;
14. so poklicni športniki ali zasebni športni delavci in so v Republiki Sloveniji sklenili pogodbo o sodelovanju s slovenskim klubom ali športno organizacijo s sedežem v Republiki Sloveniji in so vpisani v razvid poklicnih športnikov ali v razvid zasebnih športnih delavcev, v 90 dneh od dneva prvega vstopa tujca v Republiko Slovenijo;
15. na območju Republike Slovenije spremljajo oziroma vodijo goste ali skupine gostov iz tujine in so turistični vodniki ali turistični spremljevalci, ki opravljajo dejavnost v skladu z zakonom, ki ureja spodbujanje razvoja turizma, ali gorski vodniki, ki opravljajo dejavnost v skladu z zakonom, ki ureja gorsko vodništvo;
16. v okviru sejmskih ali razstavnih prireditev v Republiki Sloveniji opravljajo dela postavljanja, opremljanja in razstavljanja opreme in predmetov;
17. so izvajalci cirkuških predstav, delavci v gostujočih zabaviških parkih in drugi podobni delavci;
18. na podlagi mednarodnih pogodb, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, ali prava EU uživajo pravico do prostega pretoka delavcev;

19. imajo v Republiki Sloveniji status dijaka ali študenta in na tej podlagi opravljajo začasna in občasna dela v skladu s predpisi, ki urejajo začasna in občasna dela dijakov in študentov, ter tujci, ki na podlagi sporazumov o izmenjavi študentov ali dijakov opravljajo začasna in občasna dela v skladu s predpisi, ki urejajo začasna in občasna dela dijakov in študentov.

(3) V primeru dvoma, ali gre za primere iz prejšnjega odstavka, pristojno ministrstvo, v roku 15 dni od prejema zahteve tujca, upravne enote ali pristojnega nadzornega organa po tem zakonu o tem poda mnenje, in sicer:

1. v primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve;
2. v primerih iz 2., 10., 12., 13. in 14. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za izobraževanje, znanost in šport;
3. v primerih iz 3., 4. in 11. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za kulturo;
4. v primeru iz 5. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za obrambo ali za notranje zadeve;
5. v primeru iz 6. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, za obrambo, za zdravje ali za okolje;
6. v primeru iz 7. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za promet;
7. v primerih iz 8., 9., 15. in 16. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za gospodarstvo;
8. v primerih iz 17., 18. in 19. točke prejšnjega odstavka – ministrstvo, pristojno za delo.

(4) Določbe tega zakona se ne uporabljajo za tujce, ki želijo v Republiki Sloveniji opravljati prostovoljno delo, v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljno delo.

(5) Tujci iz drugega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka se lahko zaposlijo, samozaposlijo ali opravljajo delo, če imajo urejeno prebivanje v skladu s predpisi, ki urejajo prebivanje tujcev.

6. člen **(prost dostop na trg dela)**

(1) Pravica do prostega dostopa na trg dela pomeni, da se tujec v Republiki Sloveniji lahko zaposli, samozaposli ali opravlja delo brez soglasja k enotnemu dovoljenju ali modri karti EU ali brez dovoljenja za sezonsko delo.

(2) Pravico do prostega dostopa na trg dela ima:

1. tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje zaradi združitve družine s slovenskim državljanom;
2. tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje;
3. tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje za tujca slovenskega rodu;
4. tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje kot žrtev trgovine z ljudmi;
5. tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje kot žrtev nezakonitega zaposlovanja;
6. tujec, ki mu je v Republiki Sloveniji priznana pravica do mednarodne zaščite ter njegov družinski član, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za prebivanje zaradi združitve družine;
7. tujec, ki mu je v Republiki Sloveniji priznan status osebe z začasno zaščito, kar dokazuje z izkaznico osebe z začasno zaščito;
8. tujec, čigar istovetnost je nesporno ugotovljena in ima v Republiki Sloveniji status prosilca za mednarodno zaščito, in sicer po devetih mesecih od vložitve prošnje za mednarodno zaščito, če mu v tem času ni bila vročena odločitev pristojnega organa in te zamude ni mogoče pripisati tujcu. Izpolnjevanje navedenih pogojev tujec dokazuje s potrdilom ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

(3) Tujci iz prejšnjega odstavka imajo pravico do prostega dostopa na trg dela tudi v času, ko v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi potrdila o pravočasno vloženi prošnji za podaljšanje dovoljenja za prebivanje ali statusa.

7. člen **(zaposlitev, samozaposlitev in delo ter zagotavljanje dela delavcev uporabniku)**

(1) Tujec je zaposlen v Republiki Sloveniji, kadar je na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi v delovnem razmerju pri delodajalcu v Republiki Sloveniji. Pogodba o zaposlitvi mora biti v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, in s kolektivnimi pogodbami, ki zavezujejo delodajalca.

(2) Tujec je samozaposlen v Republiki Sloveniji, če samostojno opravlja pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost.

(3) Tujec opravlja delo v Republiki Sloveniji, kadar opravlja delo kot napoteni delavec ali opravlja delo na podlagi sklenjene pogodbe civilnega prava, ki se časovno omejeno izvaja na ozemlju Republike Slovenije.

(4) Prepovedano je opravljanje ali omogočanje opravljanja drugega dela kot tistega, za katerega je bilo v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma modre karte EU ali izdaje pisne odobritve podano soglasje ali za katerega je bilo izdano dovoljenje za sezonsko delo. Tujec z enotnim dovoljenjem, ki mu je bilo izdano ali podaljšano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, pisno odobritvijo, izdano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, enotnim dovoljenjem zaradi opravljanja dela kot samozaposlena oseba in tujec, ki ima v skladu z določbami tega zakona prost dostop na trg dela, lahko opravlja vsa dela v okviru registriranih dejavnosti delodajalca ali poslovnega subjekta ter druge posle, potrebne za obstoj in opravljanje dejavnosti, ki pa ne pomenijo neposrednega opravljanja dejavnosti.

(5) Delodajalec, ki lahko v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku, lahko v okviru opravljanja te dejavnosti sklepa pogodbe o zaposlitvi samo s tujci, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi modre karte EU, s tujci, za katere je bilo v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma izdaje pisne odobritve podano soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, ter s tujci, ki imajo v skladu s tem zakonom prost dostop na trg dela.

(6) Posameznik s prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki ni registriran za opravljanje dejavnosti ali ni vpisan v register kmetijskih gospodarstev, sme skleniti pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo civilnega prava le s tujcem, ki ima prost dostop na slovenski trg dela, in s tujcem, za katerega je bilo v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma izdaje pisne odobritve podano soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo.

(7) Tujci, ki so v Republiki Sloveniji zaposleni, samozaposleni ali opravljajo delo, morajo imeti urejeno prebivanje v skladu s predpisi, ki urejajo prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

8. člen

(rok za nastop dela tujca in obveznost prijave v socialno zavarovanje)

(1) Prijava v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti (v nadaljnjem besedilu: obvezna socialna zavarovanja) tujcev v Republiki Sloveniji se opravi v skladu s predpisi, ki urejajo prijavo in odjavo iz obveznih socialnih zavarovanj.

(2) V primerih, ko je enotno dovoljenje, modra karta EU ali pisna odobritev tujcu vročena v Republiki Sloveniji, mora tujec nastopiti delo najkasneje deseti dan od vročitve enotnega dovoljenja, modre karte EU ali pisne odobritve.

(3) V primerih, ko je enotno dovoljenje ali modra karta EU tujcu vročena izven Republike Slovenije, mora tujec nastopiti delo najkasneje 15. dan od vročitve enotnega dovoljenja ali modre karte EU.

(4) Tujec, za katerega je bilo izdano dovoljenje za sezonsko delo ali vizum, kadar je ta potreben, mora nastopiti delo najkasneje 15. dan od vročitve dovoljenja za sezonsko delo ali vizuma.

9. člen

(predhodna kontrola trga dela)

(1) Delodajalec lahko pred vložitvijo vloge za izdajo enotnega dovoljenja, modre karte EU, pisne odobritve ali dovoljenja za sezonsko delo pridobi obvestilo zavoda o tem, ali so v evidenci brezposelnih oseb ustrezne brezposelne osebe, brez navedbe osebnih podatkov.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka delodajalec pridobi na podlagi sporočila o prostem delovnem mestu, vloženega pri zavodu. Zavod posreduje obvestilo iz prejšnjega odstavka vlagatelju v petih delovnih dneh od prejema sporočila o prostem delovnem mestu.

(3) Obvestilo zavoda, da v evidenci brezposelnih oseb ni ustreznih brezposelnih oseb, se šteje kot dokazilo o izpolnjenem pogoju iz 1. točke prvega odstavka 17. člena, 1. točke prvega odstavka 29. člena

ter 3. točke prvega odstavka 30. člena tega zakona, če je bila vloga za izdajo enotnega dovoljenja, modre karte EU, pisne odobritve ali dovoljenja za sezonsko delo vložena v 30 dneh od izdaje obvestila.

11. člen (pristojni organi)

(1) Zavod je pristojen za izvajanje postopkov v zvezi z izdajo, podaljšanjem in razveljavitvijo dovoljenj za sezonsko delo, podajo in umikom soglasij k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi, izdajo obvestil iz 9. člena tega zakona in potrdil o pravočasno vloženi prošnji za podaljšanje dovoljenj za sezonsko delo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če niso posamezna vprašanja z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev, ali s tem zakonom drugače urejena.

(2) O pritožbah zoper odločbe in sklepe, ki jih na prvi stopnji izda zavod, odloča ministrstvo, pristojno za delo.

II. poglavje SOGLASJE ZAVODA IN DOVOLJENJE ZA SEZONSKO DELO

12. člen (splošna določba)

(1) Soglasje k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi poda zavod na zahtevo organa, pristojnega po zakonu, ki ureja vstop in prebivanje tujcev (v nadaljnjem besedilu: upravna enota). Upravna enota ob vročitvi enotnega dovoljenja, modre karte EU ali pisne odobritve tujcu priloži informativni list, na katerem so navedeni vsi pogoji in elementi zaposlitve ali dela, opredeljeni s soglasjem zavoda.

(2) Zavod poda soglasje, če so izpolnjeni pogoji za podajo soglasja za posamezni namen po tem zakonu, ki ga vlagatelj izkaže v vlogi za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja oziroma modre karte EU. Zavod izda ali podaljša dovoljenje za sezonsko delo, če so izpolnjeni pogoji za opravljanje sezonskega dela iz 30. člena tega zakona.

(3) V času veljavnosti enotnega dovoljenja ali modre karte EU zavod poda soglasje k pisni odobritvi, če so izpolnjeni pogoji za podajo soglasja po tem zakonu.

(4) Zavod soglasja k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi ne poda ali se izdaja ali podaljšanje dovoljenja za sezonsko delo zavrne, če je delodajalcu, tujemu delodajalcu, naročniku dela ali tujcu prepovedano zaposlovanje, samozaposlovanje ali delo na podlagi 42. člena tega zakona.

(5) Tujec je v Republiki Sloveniji lahko zaposlen le za polni delovni čas, razen tujca z najmanj visokošolsko izobrazbo ali tujca, ki se mu delovni čas skrajša v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali starševsko varstvo.

(6) Tujec je lahko še naprej zaposlen ali opravlja delo tudi v času, ko v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi potrdila o pravočasno vloženi prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja, modre karte EU ali dovoljenja za sezonsko delo, vendar izključno pod pogoji in v obsegu, kot mu je bilo to dovoljeno s predhodnim enotnim dovoljenjem, modro karto EU, pisno odobritvijo ali dovoljenjem za sezonsko delo.

(7) V postopku podaje soglasja se v tujini pridobljena izobrazba dokazuje s fotokopijo overjene listine o izobraževanju in njenim prevodom v slovenski jezik. Izvirnik listine o izobraževanju, katerega fotokopija se priloži, mora biti predhodno overjen na podlagi Konvencije o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin (Uradni list FLRJ, št. 10/62) z žigom Apostille ali v primeru, ko tuja država ni podpisnica te konvencije, na podlagi Zakona o overovitvi listin v mednarodnem prometu (Uradni list RS, št. 64/01).

(8) V postopku podaje soglasja se v Republiki Sloveniji pridobljena izobrazba dokazuje s fotokopijo javne listine o izobraževanju, v Republiki Sloveniji pridobljena nacionalna poklicna kvalifikacija pa s fotokopijo javne listine o pridobljeni nacionalni poklicni kvalifikaciji.

(9) V postopku podaje soglasja za opravljanje reguliranega poklica se ustreznost v tujini pridobljene poklicne kvalifikacije ali izobrazbe dokazuje z odločbo organa, pristojnega za priznavanje poklicnih kvalifikacij, ali mnenjem organa, pristojnega za priznavanje ali vrednotenje izobraževanja.

1. Soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo

13. člen (splošna določba)

(1) Enotno dovoljenje, izdano ali podaljšano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, ter pisna odobritev, izdana na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, v času veljavnosti tujcu omogočata dostop do trga dela. Tujec lahko na tej podlagi opravlja delo na podlagi pogodb civilnega prava, se zaposli pri kateremkoli delodajalcu, se zaposli pri več delodajalcih ali se samozaposli, ne more pa na tej podlagi opravljati dela kot napoten delavec delodajalca s sedežem ali prebivališčem izven Republike Slovenije.

(2) V obdobju treh let od izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo oziroma izdaje pisne odobritve na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo v postopkih podaljšanja ali izdaje novega enotnega dovoljenja oziroma pisne odobritve za istega tujca novo soglasje ni potrebno.

14. člen (pogoji za podajo soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo)

(1) V postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja, razen za namen napotitve, ali izdaje pisne odobritve zavod na zahtevo upravne enote poda soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, če tujec izpolnjuje naslednje pogoje:

1. ima najmanj poklicno izobrazbo ali pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo v Republiki Sloveniji in je bil v zadnjih 24 mesecih pred vložitvijo vloge najmanj 20 mesecev zaposlen ali samozaposlen v Republiki Sloveniji in na tej podlagi vključen v obvezna socialna zavarovanja ali
2. je bil v zadnjih treh letih pred vložitvijo vloge najmanj 30 mesecev zaposlen ali samozaposlen v Republiki Sloveniji in na tej podlagi vključen v obvezna socialna zavarovanja ali
3. je v obdobju zadnjih dveh let v Republiki Sloveniji pridobil najmanj višješolsko izobrazbo ter se namerava zaposliti ali samozaposliti ali
4. je v obdobju zadnjih dveh let v Republiki Sloveniji zaključil program raziskovalnega dela in se namerava zaposliti ali samozaposliti.

(2) Soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, podano k pisni odobritvi na podlagi 1. in 2. točke prejšnjega odstavka, nadomesti predhodno podano soglasje k enotnemu dovoljenju.

2. Soglasje za zaposlitev

16. člen (splošna določba)

(1) Enotno dovoljenje, izdano ali podaljšano na podlagi soglasja za zaposlitev, ter pisna odobritev, izdana na podlagi soglasja za zaposlitev, sta vezani na zaposlitvene potrebe delodajalca. Tujec se sme na tej podlagi zaposliti le pri delodajalcu, ki je v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma izdaje pisne odobritve izpolnjeval pogoje za zaposlitev tujca po tem zakonu.

(2) V postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja in pisne odobritve, ki sta izdana za namen zaposlitve, zavod pri podjetjih, ki so v skladu z zakonom, ki ureja spodbujanje investicij, vpisana v register podjetij z visoko dodano vrednostjo ali v register inovativnih zagonskih podjetij, ne preverja pogojev iz 2., 3., 4., in 5. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona, pod pogojem, da pogodba iz 8. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona tujcu zagotavlja plačo najmanj v višini povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, nazadnje objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije.

17. člen (pogoji za podajo soglasja za zaposlitev)

(1) V postopku izdaje enotnega dovoljenja za namen zaposlitve zavod na zahtevo upravne enote poda soglasje k enotnemu dovoljenju, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;

2. da je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v registru kmetijskih gospodarstev oziroma v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere bo tujec opravljal delo;
3. da delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
4. da delodajalec aktivno posluje, kar pomeni:
 - da je pri delodajalcu najmanj šest mesecev pred vložitvijo vloge že zaposlena in vključena v obvezna socialna zavarovanja najmanj ena oseba, zaposlena za poln delovni čas, ali
 - da je delodajalec kot posameznik, registriran za opravljanje dejavnosti oziroma vpisan v register kmetijskih gospodarstev, najmanj šest mesecev pred vložitvijo vloge vključen v obvezna socialna zavarovanja ali
 - da je imel delodajalec v vsakem od zadnjih šestih mesecev pred vložitvijo vloge prilive iz naslova opravljanja dejavnosti najmanj v višini 10.000 eurov na transakcijski račun, odprt v Republiki Sloveniji;
5. da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve vloge ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima nepravilnih zapadlih davčnih obveznosti;
6. da ni izkoriščena kvota iz 41. člena tega zakona;
7. da tujec izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva delodajalec;
8. da je priložena s strani delodajalca podpisana pogodba o zaposlitvi, v skladu z določbami tega zakona.

(2) V primeru delodajalcev, ki so registrirani manj kot šest mesecev, se pogoj iz 4. točke prejšnjega odstavka šteje za izpolnjen, če je delodajalec pred vložitvijo vloge investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo.

(3) V primeru tujca z najmanj visokošolsko izobrazbo se soglasje za zaposlitev poda brez preverjanja pogoja iz 4. točke prvega odstavka tega člena in pogoja iz prejšnjega odstavka.

(4) V primeru tujca, ki je športnik ali strokovni delavec v skladu z zakonom, ki ureja šport, se soglasje za zaposlitev poda brez preverjanja pogojev iz 1. točke in prve alineje 4. točke prvega odstavka tega člena, če je vlogi priloženo mnenje pristojne nacionalne panožne športne zveze po zakonu, ki ureja šport, o tem, da za zaposlitev v športni panogi ni ustrezne brezposelne osebe.

(5) Tujcu, ki je prejemnik denarnega nadomestila za primer brezposelnosti in ga v zaposlitev napotuje zavod, se za namen te zaposlitve poda soglasje k izdaji enotnega dovoljenja za namen zaposlitve brez preverjanja pogojev iz prvega odstavka tega člena, pod pogojem, da delodajalec v zadnjih štirih mesecih ni odpuščal iz poslovnih razlogov delavcev, ki izpolnjujejo pogoje za zasedbo delovnega mesta.

(6) V primeru, da delodajalčeva obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za zadnji mesec pred vložitvijo vloge še ni nastala, se izpolnjevanje pogoja iz 5. točke prvega odstavka tega člena ugotavlja na podlagi podatkov za zadnjih šest mesecev ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, pred vložitvijo vloge, za katere je obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja že nastala.

(7) Minister, pristojen za delo, lahko določi primere, ko zaposlitev tujca zaradi narave dela oziroma posebnih okoliščin na strani delodajalca ali tujca ni vezana na trg dela in se soglasje k enotnemu dovoljenju ali pisni odobritvi za namen zaposlitve poda brez ugotavljanja izpolnjevanja pogoja iz 1. točke prvega odstavka tega člena.

(8) Minister, pristojen za delo, lahko na podlagi ugotovitve, da zaposlovanje tujcev ne bo škodljivo vplivalo na trg dela, ob upoštevanju stanja brezposelnosti, strukture zaposlovanja in regionalnih potreb za odpiranje novih delovnih mest v okviru posameznih gospodarskih panog, s soglasjem socialnih partnerjev določi poklice, v zvezi s katerimi se soglasje k enotnemu dovoljenju ali pisni odobritvi za namen zaposlitve poda brez ugotavljanja izpolnjevanja pogoja iz 1. točke prvega odstavka tega člena.

19. člen

(soglasje k pisni odobritvi na podlagi zaposlitve)

(1) Soglasje k pisni odobritvi zaradi zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu, ki nadomesti predhodno podano soglasje, zavod poda, če so izpolnjeni pogoji iz 1. in 7. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona.

(2) V primeru, ko je pri tujcu v času trajanja delovnega razmerja v Republiki Sloveniji ugotovljena invalidnost po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in mu je z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ali sodišča v Republiki Sloveniji priznana pravica na podlagi te invalidnosti, soglasje zavoda k pisni odobritvi za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu za preostali čas veljavnosti enotnega dovoljenja ni potrebno.

(3) Soglasje k pisni odobritvi zaradi zamenjave delodajalca, ki nadomesti predhodno podano soglasje, zavod poda, če so izpolnjeni pogoji iz 17. člena tega zakona.

(4) Soglasje k pisni odobritvi zaradi zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih zavod poda, če ima tujec najmanj visokošolsko izobrazbo in so izpolnjeni naslednji pogoji:

- da je od dneva vključitve v obvezna socialna zavarovanja na podlagi prve zaposlitve pretekel najmanj en mesec;
- da so izpolnjeni pogoji iz 17. člena tega zakona;
- da je sklenjen sporazum med novim delodajalcem, tujcem in delodajalcem, pri katerem je tujec že zaposlen.

3. Soglasje k modri karti EU

20. člen **(pogoji za podajo soglasja)**

(1) V postopku izdaje modre karte EU zavod na zahtevo upravne enote poda soglasje k modri karti EU, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da ima tujec najmanj visokošolsko izobrazbo,
2. da je priložena s strani delodajalca podpisana pogodba o zaposlitvi za najmanj eno leto, s katero je tujcu zagotovljena plača v višini najmanj 1,5-kratnika povprečne letne bruto plače v Republiki Sloveniji, ki se izračuna na podlagi povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, nazadnje objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije,
3. da so izpolnjeni pogoji iz 1., 2., 3., 5. in 7. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona.

(2) V prvih dveh letih zaposlitve zavod na zahtevo upravne enote poda soglasje k podaljšanju modre karte EU, če sta izpolnjena pogoja iz 2. točke prejšnjega odstavka in pogoj iz 5. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona.

(3) V prvih dveh letih zaposlitve zavod na zahtevo upravne enote poda soglasje k pisni odobritvi za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, če sta izpolnjena pogoja iz 2. točke prvega odstavka tega člena in pogoj iz 1. in 7. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona.

(4) V prvih dveh letih zaposlitve zavod na zahtevo upravne enote poda soglasje k pisni odobritvi za zamenjavo delodajalca, če sta izpolnjena pogoja iz 2. točke prvega odstavka tega člena in pogoji iz 1., 2., 3., 5. in 7. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona.

(5) Po prvih dveh letih zaposlitve zavod na zahtevo upravne enote poda soglasje k podaljšanju modre karte EU, če sta izpolnjena pogoja iz 2. točke prvega odstavka tega člena.

6. Soglasje za usposabljanje ali izpopolnjevanje ali soglasje za opravljanje pripravništva

25. člen **(pogoji za podajo soglasja)**

(1) Zavod poda soglasje k izdaji enotnega dovoljenja za prebivanje in delo za namen usposabljanja ali izpopolnjevanja ali k izdaji enotnega dovoljenja zaradi opravljanja pripravništva tujcev, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. je priložena s strani delodajalca podpisana pogodba o zaposlitvi za namen usposabljanja, izpopolnjevanja ali opravljanja pripravništva oziroma pogodba civilnega prava, če drugi predpisi ali splošno veljavne kolektivne pogodbe na ozemlju Republike Slovenije omogočajo opravljanje usposabljanja, izpopolnjevanja ali pripravništva brez sklenjenega delovnega razmerja;
2. je priložen program usposabljanja, izpopolnjevanja ali opravljanja pripravništva;
3. je k programu usposabljanja, izpopolnjevanja ali opravljanja pripravništva priloženo pozitivno mnenje gospodarskega združenja, pristojne zbornice ali ministrstva, pristojnega za področje dejavnosti;
4. tujec še ni bil vključen v vsebinsko podoben program usposabljanja, izpopolnjevanja ali opravljanja pripravništva;
5. je naročnik dela ali delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve vloge ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti.

(2) Soglasje k izdaji enotnega dovoljenja zaradi opravljanja pripravništva iz prejšnjega odstavka zavod poda, če sta poleg pogojev iz prejšnjega odstavka izpolnjena tudi naslednja pogoja:

- je izpolnjen pogoj iz 1. točke prvega odstavka 17. člena tega zakona,
- ima tujec doseženo stopnjo višješolske ali visokošolske izobrazbe, pridobljeno v zadnjih dveh letih pred vložitvijo vloge, ali dokazilo o vključitvi v študijski program, ki omogoča pridobitev višješolske ali visokošolske izobrazbe.

(3) Če usposabljanje ali izpopolnjevanje organizira gospodarsko združenje, pristojna zbornica ali ministrstvo, pristojno za področje dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: organizator), mnenje iz 3. točke prvega odstavka tega člena ni potrebno. V tem primeru organizator in delodajalec, pri katerem se bo tujec usposabljal ali izpopolnjeval, skleneta pisno pogodbo, s katero uredita medsebojna razmerja glede obveznosti in odgovornosti obeh pogodbenih strank pri izvajanju programa usposabljanja ali izpopolnjevanja.

(4) Če delodajalčeva obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za zadnji mesec pred vložitvijo vloge še ni nastala, se izpolnjevanje pogoja iz 5. točke prvega odstavka tega člena ugotavlja na podlagi podatkov za zadnjih šest mesecev ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, pred vložitvijo vloge, za katere je obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja že nastala.

(5) Program usposabljanja ali izpopolnjevanja tujcev se lahko izvaja največ za čas do enega leta. Če programa usposabljanja ali izpopolnjevanja ni mogoče zaključiti v enem letu, se lahko njegovo izvajanje podaljša za največ šest mesecev. Kadar se usposabljanje ali izpopolnjevanje izvajata na področju zdravstva (npr. specializacija), se lahko izvajanje programa usposabljanja ali izpopolnjevanja podaljša do zaključka specializacije.

(6) Program za opravljanje pripravništva vsebuje podatke o:

1. strokovnem področju, ki mora vsebinsko ustrezati pridobljeni višješolski ali visokošolski izobrazbi ali področju študija;
2. ciljih in učnih elementih usposabljanja;
3. trajanju pripravništva;
4. kraju opravljanja pripravništva;
5. mentorju in pogojih za nadzor nad pripravništvom;
6. urah pripravništva;
7. pravnem razmerju med tujcem in delodajalcem ali naročnikom dela.

(7) Zavod v postopku podaljšanja enotnega dovoljenja za prebivanje in delo ali enotnega dovoljenja zaradi opravljanja pripravništva, izdanih na podlagi soglasja iz prvega odstavka tega člena, poda soglasje le na podlagi obrazložitve razlogov, zaradi katerih programa usposabljanja, izpopolnjevanja ali opravljanja pripravništva ni bilo mogoče zaključiti, in predložene ustrezne pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe civilnega prava za predmetno obdobje.

(8) Tujec lahko z veljavnim enotnim dovoljenjem za prebivanje in delo ali enotnim dovoljenjem zaradi opravljanja pripravništva, izdanih na podlagi soglasja iz prvega odstavka tega člena, zamenja delovno mesto pri istem delodajalcu, zamenja delodajalca ali sklene novo pogodbo civilnega prava le na podlagi novega enotnega dovoljenja. Soglasje k pisni odobritvi zaradi zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih zavod poda pod pogoji iz četrtega odstavka 19. člena tega zakona.

7. Soglasje za individualne storitve tujcev

26. člen (pogoji za podajo soglasja)

(1) Soglasje za individualne storitve tujca se poda za opravljanje dela, za katerega se zahteva posebno strokovno znanje tujca, ki ni registriran za opravljanje dejavnosti.

(2) Zavod poda soglasje k izdaji ali podaljšanju enotnega dovoljenja ali k pisni odobritvi za opravljanje dela, za katerega se zahteva posebno strokovno znanje, če je med tujcem in naročnikom dela sklenjena pogodba civilnega prava in ima tujec posebno strokovno znanje, ki se zahteva za izvedbo dela na podlagi pogodbe.

(3) Tujec lahko delo na področju znanosti, kulture, športa, zdravstva in izobraževanja opravlja za čas največ enega leta, v drugih primerih pa največ tri mesece v koledarskem letu.

(4) V primeru dvoma o posebnem strokovnem znanju tujca, zavod poda soglasje na podlagi mnenja, ki ga pridobi od pristojne zbornice, poklicnega združenja ali ministrstva, pristojnega za področje dejavnosti.

8. Soglasje za zastopnika

27. člen **(pogoji za podajo soglasja)**

(1) Soglasje za zastopnika se poda za namen zastopanja samostojnega podjetnika posameznika, pravne osebe, ustanovljene v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ali slovenske podružnice tujega podjetja, pri kateri se tujec želi zaposliti ali opravljati delo.

(2) Zavod poda soglasje za zastopnika k izdaji ali podaljšanju enotnega dovoljenja, ob upoštevanju omejitev iz petega, šestega in sedmega odstavka tega člena, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da delodajalec oziroma naročnik dela aktivno posluje, kar pomeni:
 - da je pri njem najmanj šest mesecev pred vložitvijo vloge že zaposlena in vključena v obvezna socialna zavarovanja najmanj ena oseba, zaposlena za poln delovni čas, ali
 - da je delodajalec kot posameznik registriran za opravljanje dejavnosti in najmanj šest mesecev pred vložitvijo vloge vključen v obvezna socialna zavarovanja ali
 - da je imel v vsakem od zadnjih šestih mesecev pred vložitvijo vloge prilive iz naslova opravljanja dejavnosti podjetja najmanj v višini 10.000 eurov na transakcijski račun, odprt v Republiki Sloveniji;
2. da je naročnik dela ali delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve vloge ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti;
3. da je zastopnik vpisan v ustreznem registru;
4. da je priložena s strani delodajalca podpisana pogodba o zaposlitvi ali s strani naročnika dela podpisana pogodba civilnega prava;
5. da ni izkoriščena kvota iz 41. člena tega zakona.

(3) V primeru delodajalcev, ki so registrirani manj kot šest mesecev, se pogoj iz 1. točke prejšnjega odstavka šteje za izpolnjen, če je delodajalec pred vložitvijo vloge investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo.

(4) Če delodajalčeva obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za zadnji mesec pred vložitvijo vloge še ni nastala, se izpolnjevanje pogoja iz 2. točke drugega odstavka tega člena ugotavlja na podlagi podatkov za zadnjih šest mesecev, ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, pred vložitvijo vloge, za katere je obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja že nastala.

(5) Za zaposlitev ali delo pri pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki zaposluje do vključno deset delavcev, lahko zavod poda eno soglasje za zastopnika pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika.

(6) Za zaposlitev ali delo pri pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki zaposluje od 11 do vključno 50 delavcev, lahko zavod poda dve soglasji za zastopnika pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika.

(7) Za zaposlitev ali delo pri slovenski podružnici tujega podjetja zavod pri podaji soglasja za zastopnika upošteva omejitve iz petega in šestega odstavka tega člena.

(8) V primeru podaljšanja enotnega dovoljenja za namen zaposlitve pri istem delodajalcu ali dela pri pravni osebi, samostojnem podjetniku posamezniku, slovenski podružnici tujega podjetja, pri kateri je tujec delal ali je bil zaposlen ob vložitvi vloge, poda zavod soglasje za zastopnika pod pogoji iz 1., 2., 3. in 4. točke drugega odstavka tega člena.

(9) Tujec z veljavnim enotnim dovoljenjem, izdanim na podlagi soglasja za zastopnika, lahko zamenja delovno mesto pri istem delodajalcu, zamenja delodajalca ali sklene novo pogodbo civilnega prava le na podlagi novega enotnega dovoljenja. Soglasje k pisni odobritvi zaradi zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih zavod lahko poda pod pogoji iz četrtega odstavka 19. člena tega zakona.

V. poglavje
UMIK SOGLASJA K ENOTNEMU DOVOLJENJU, MODRI KARTI EU ALI PISNI ODOBRTIVI

38. člen
(umik soglasja)

(1) Zavod v času veljavnosti enotnega dovoljenja ali modre karte EU umakne soglasje k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi:

- če je v zvezi z delom tujca, za katerega je bilo podano predmetno soglasje, delodajalcu, naročniku dela ali tujemu delodajalcu pravnomočno izrečena globa po 50. ali 58. členu tega zakona;
- če je v zvezi z delom tujca, za katerega je bilo podano predmetno soglasje, delodajalcu ali naročniku dela pravnomočno izrečena globa po prvi ali drugi alineji prvega odstavka 23. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/14; v nadaljnjem besedilu: ZPDZC-1) ali po 3. točki prvega odstavka 217. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1), razen če ima tujec veljavno enotno dovoljenje ali pisno odobritev, izdano na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo;
- če pristojni organ s pravnomočno odločbo ugotovi, da je tujec v postopku izdaje enotnega dovoljenja, modre karte EU ali pisne odobritve predložil ponarejeno dokazilo, na podlagi katerega je bilo podano soglasje.

(2) V primeru, ko je tujec v času veljavnosti enotnega dovoljenja ali pisne odobritve, ki nista izdana na podlagi soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo, odjavljen iz obveznih socialnih zavarovanj zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi, zavod tujcu pošlje pisno obvestilo o nameri umika soglasja, ki se tujcu osebno vroči. Če tujec obvestila ne prevzame v 15 dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem preteka tega roka, ko se obvestilo pusti v hišnem predalčniku oziroma drugem primernem mestu. Če to ni mogoče, se pošiljko vrne zavodu, ki obvestilo objavi na oglasni deski, vročitev pa velja za opravljeno po poteku osmih dni od dneva objave na oglasni deski. Če tujec v 15 dneh od vročitve obvestila zavoda ni ponovno prijavljen v obvezna socialna zavarovanja na podlagi pogodbe o zaposlitvi pri istem delodajalcu in na istem delovnem mestu, zavod soglasje umakne.

(3) Zavod v času veljavnosti enotnega dovoljenja ali pisne odobritve umakne soglasje, če tujec iz 1. ali 2. točke prvega odstavka 14. člena tega zakona več kot šest mesecev zaporedoma ni prijavljen v socialno zavarovanje in v času odločanja o umiku ni prijavljen v socialno zavarovanje.

(4) Zavod v času veljavnosti modre karte EU umakne soglasje, če je imetnik modre karte EU neprekinjeno več kot tri mesece odjavljen iz obveznih socialnih zavarovanj, ali če nista več izpolnjena pogoja iz 2. točke prvega odstavka 20. člena tega zakona.

(5) Zavod umakne soglasje k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi, če tujec ne nastopi dela oziroma ni prijavljen v obvezna socialna zavarovanja v rokih iz 8. člena tega zakona.

(6) Če tujec iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona zaradi objektivnih razlogov (npr. zaradi bolezni tujca, smrti ožjega družinskega člana), zaradi katerih ni prišel v Republiko Slovenijo, v 15 dneh od vročitve enotnega dovoljenja ali modre karte EU ne nastopi dela, je treba v tem roku zavod o tem pisno obvestiti in priložiti dokazila o razlogih za zamudo in njihovem trajanju. Zavod na podlagi obrazložitve in dokazil ne umakne soglasja, dokler trajajo navedeni objektivni razlogi.

(7) Zavod soglasje k enotnemu dovoljenju, modri karti EU ali pisni odobritvi umakne najpozneje v treh delovnih dneh od seznanitve z razlogi za umik soglasja iz prvega, drugega, tretjega oziroma četrtega odstavka tega člena in o tem obvesti upravno enoto.

(8) V primeru umika soglasja k enotnemu dovoljenju za tujca, ki ima veljavno pisno odobritev, organ, pristojen za izdajo enotnega dovoljenja, ne začne postopka za razveljavitev enotnega dovoljenja.

(9) V primeru, ko je bilo skladno z drugim odstavkom tega člena umaknjeno soglasje k enotnemu dovoljenju ali pisni odobritvi, pa je bil kasneje v upravnem ali sodnem postopku ugotovljen obstoj delovnega razmerja za obdobje po umiku soglasja in so na tej podlagi izpolnjeni pogoji za vključitev v obvezna socialna zavarovanja, se za namen izvršitve vključitve v ta zavarovanja šteje, da je bilo v predmetnem obdobju enotno dovoljenje oziroma pisna odobritev veljavna.

40. člen

(razveljavitev dovoljenja za sezonsko delo)

(1) Zavod razveljavi dovoljenje za sezonsko delo:

- če je delodajalcu oziroma naročniku dela pravnomočno izrečena globa za prekršek po 50. in 55. členu tega zakona;
- če je delodajalcu pravnomočno izrečena globa za prekršek po prvi ali drugi alineji prvega odstavka 23. člena ZPDZC-1 ali 3. točki prvega odstavka 217. člena ZDR-1;
- da je bilo s pravnomočno odločbo ugotovljeno, da je tujec v postopku izdaje dovoljenja za sezonsko delo predložil ponarejeno dokazilo, na podlagi katerega je bilo izdano dovoljenje za sezonsko delo.

(2) Zavod razveljavi dovoljenje za sezonsko delo, če tujec ne nastopi dela oziroma ni prijavljen v obvezna socialna zavarovanja v roku iz četrtega odstavka 8. člena tega zakona.

(3) Če tujec iz četrtega odstavka 8. člena tega zakona zaradi objektivnih razlogov (npr. zaradi bolezni tujca, smrti ožjega družinskega člana), zaradi katerih ni prišel v Republiko Slovenijo, v 15 dneh od vročitve dovoljenja za sezonsko delo ali vizuma, kadar je ta potreben, ne nastopi dela, je treba v tem roku zavod o tem pisno obvestiti in priložiti dokazila o razlogih za zamudo in njihovem trajanju. Zavod na podlagi obrazložitve in dokazil ne razveljavi dovoljenja za sezonsko delo, dokler trajajo navedeni objektivni razlogi.

(4) Zavod razveljavi dovoljenje za sezonsko delo najpozneje v treh delovnih dneh od seznanitve z razlogi iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena.

44. člen (pristojni nadzorni organi)

(1) Za nadzor nad izvajanjem tega zakona je pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za delo (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat za delo).

(2) Inšpektorat za delo ima zaradi nadzora nad izvajanjem tega zakona neposreden vpogled v elektronske evidence zavoda in upravnih enot glede podatkov o enotnih dovoljenjih in modrih kartah EU, o pisnih odobritvah, o dovoljenjih za sezonsko delo, o opravljenih prijavih začetka izvajanja storitev oziroma opravljanja dela zastopnika.

(3) Nadzor nad kršitvami določb tega zakona v okviru nadzora nad zakonitostjo bivanja, ki ga določa zakon, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiko Slovenijo, izvaja tudi policija. O sumih in ugotovljenih kršitvah določb tega zakona je policija dolžna nemudoma obvestiti organ iz prvega odstavka tega člena.

(4) Policija ima zaradi izvajanja nadzora v skladu s prejšnjim odstavkom neposreden vpogled v elektronske evidence zavoda glede podatkov o soglasjih, ki jih zavod poda v postopku izdaje enotnega dovoljenja, modre karte EU ali pisne odobritve, o dovoljenjih za sezonsko delo in o opravljenih prijavih začetka izvajanja storitev oziroma opravljanja dela zastopnikov.

(5) Če organ iz prvega odstavka tega člena pri izvajanju nadzora po tem zakonu ugotovi sum nezakonitega prebivanja tujcev, je dolžan o tem nemudoma obvestiti policijo, ki v zvezi z navedenim postopa v skladu s pooblastili.

48. člen (vsebina evidenc)

(1) Evidenca zavoda o podanih soglasjih vsebuje podatke o:

1. tujcu v skladu s 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 11. in 13. točko prvega odstavka, 1., 2., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 11. in 12. točko drugega odstavka ter 1. in 2. točko sedmega odstavka 111. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 45/14 – uradno prečiščeno besedilo in 90/14; v nadaljnjem besedilu: Zakon o tujcih);

2. delodajalcu (firmi ali imenu, sedežu ali naslovu, matični številki ali EMŠO, davčni številki);
3. tujem delodajalcu (firmi ali imenu, sedežu ali naslovu, matično številko);
4. naročniku dela (firmi ali imenu, sedežu ali naslovu, matični številki ali EMŠO);
5. delovnem mestu (šifra poklica, naziv in opis delovnega mesta);
6. številu ur delovnega časa tujca;
7. številu ur polnega delovnega časa pri delodajalcu;
8. soglasju (datum podaje, vrsta in številka, datum in razlog umika);
9. dovoljenju za sezonsko delo (številka, datum izdaje, obdobje veljavnosti, datum in razlog prenehanja);
10. enotnemu dovoljenju (številka, vrsta, datum izdaje, obdobje veljavnosti, datum in razlog prenehanja);
11. modri karti EU (številka, datum izdaje, obdobje veljavnosti, datum in razlog prenehanja);
12. zavarovanju delavcev pri delodajalcu (datum pričetka, datum vključitve ter datum in razlog prenehanja);
13. pisni odobritvi (vrsta, datum izdaje in obdobje veljavnosti ter datum in razlog prenehanja);
14. potrdilu o pravočasno vloženi vlogi za podaljšanje enotnega dovoljenja ali modre karte EU;
15. vpisu ali izbrisu delodajalcev in naročnikov dela ter o njihovi glavni in stranskih dejavnostih;
16. deležu družbenikov v gospodarski družbi;
17. nosilcu kmetijskega gospodarstva in članih kmetije, vpisanih v register kmetijskih gospodarstev;
18. tujcu, vključenem v obvezno zdravstveno zavarovanje iz naslova zaposlitve ali samozaposlitve in o odjavi iz obveznih socialnih zavarovanj, ki se opravi v času veljavnosti enotnega dovoljenja, modre karte EU, pisne odobritve, dovoljenja za sezonsko delo ali v času zaposlitve tujca z dovoljenjem za začasno prebivanje, ki ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela;
19. obračunih davčnega odtegljaja delodajalca ali naročnika dela;
20. denarnih prilivih na transakcijske račune delodajalca ali naročnika dela;
21. poravnanih davčnih obveznosti delodajalca ali naročnika dela.

(2) Evidenca zavoda o izdanih dovoljenjih za sezonsko delo vsebuje podatke o:

1. tujcu (osebno ime, spol, datum rojstva, EMŠO, če je določen, kraj in država rojstva, državljanstvo);
2. zadnjem stalnem ali začasnem prebivališču v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka);
3. sedanjem stalnem ali začasnem prebivališču v Republiki Sloveniji (kraj, ulica in hišna številka);
4. vrsti in številki potne listine, datumu in kraju izdaje ter njeni veljavnosti;
5. delodajalcu (firmi ali imenu, sedežu ali naslovu, matični številki, davčni številki, osebno ime in EMŠO zastopnika, soglasjih k enotnim dovoljenjem, modri karti EU, pisnim odobritvam, o dovoljenjih za sezonsko delo, o potrdilih o prijavi dela ter datumu podaje oziroma izdaje);
6. o naročniku dela (firmi ali imenu, sedežu ali naslovu, matični številki, davčni številki, osebno ime in EMŠO zastopnika, registrirani samostojni dejavnosti);
7. dovoljenju za sezonsko delo (številka, datum izdaje, obdobje veljavnosti, datum in razlog prenehanja);
8. datumu nastopa dela;
9. zavarovanju (datum pričetka ter datum in razlog prenehanja);
10. številki potrdila o pravočasno vloženi vlogi za podaljšanje dovoljenja za sezonsko delo.

(3) Evidenca zavoda o obvestilih iz drugega odstavka 33. člena vsebuje podatke o:

1. dovoljenju za prebivanje (številka, vrsta, obdobje veljavnosti);
2. tujcu v skladu s 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 11. in 13. točko prvega odstavka, 1., 2., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 11. in 12. točko drugega odstavka ter 1. in 2. točko sedmega odstavka 111. člena Zakona o tujcih;
3. delodajalcu (firmi ali imenu, sedežu ali naslovu, matični številki ali EMŠO, davčni številki, soglasjih k enotnim dovoljenjem);
4. pogojih in elementih zaposlitve iz informativnega lista;
5. datumu obvestila zavoda o pogojih zaposlitve.

(4) **prenehal veljati**

(5) Evidenca zavoda o prijavah začetka izvajanja storitev iz četrtega odstavka 36. člena tega zakona vsebuje podatke o:

1. firmi in sedežu ali naslovu naročnika storitve;
2. firmi in sedežu ali naslovu tujega delodajalca;
3. osebno ime in datumu rojstva odgovorne osebe naročnika in izvajalca storitve;
4. osebno ime, datumu rojstva, državljanstvu napotenih delavcev in začasnem prebivališču v Republiki Sloveniji;
5. vrsti storitve;
6. kraju in trajanju izvajanja storitve;

7. lokaciji, kjer bodo hranjeni dokumenti iz četrtega odstavka 45. člena tega zakona.
- (6) Evidenca zavoda o tujcih iz prvega odstavka 37. člena tega zakona vsebuje podatke o:
1. osebnem imenu, datumu rojstva in državljanstvu zastopnika;
 2. firmi ali imenu in sedežu ali naslovu pravne osebe, kjer se bo delo zastopnika izvajalo;
 3. trajanju opravljanja dela.

(7) Podatki iz evidenc iz tega člena se hranijo dve leti po poteku veljavnosti enotnega dovoljenja, modre karte EU, pisne odobritve, dovoljenja za sezonsko delo ali dve leti po prijavi začetka izvajanja storitev oziroma dela zastopnika in se nato arhivirajo.

(8) Minister, pristojen za delo, predpiše način obdelave podatkov iz evidenc iz tega člena ter način posredovanja teh podatkov.

50. člen

(1) Z globo od 3.000 do 30.000 eurov se kaznuje za prekršek delodajalec, subjekt gostitelj oziroma naročnik dela, ki tujcu omogoči opravljanje dela, za katerega v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma modre karte EU ali izdaje pisne odobritve ni bilo podano soglasje oziroma za katerega mu ni bilo izdano dovoljenje za sezonsko delo (četrty odstavek 7. člena).

(2) Z globo od 3.000 do 30.000 eurov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki tujcu z dovoljenjem za začasno prebivanje, ki ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela, omogoči opravljanje dela v nasprotju s pogoji in elementi zaposlitve, navedenimi na informativnem listu (peti odstavek 33. člena).

(3) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca, subjekta gostitelja ali naročnika dela, ki stori prekršek iz prejšnjih dveh odstavkov.

51. člen

Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje tujec, ki opravlja delo, za katerega v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja oziroma modre karte EU ali izdaje pisne odobritve ni bilo podano soglasje oziroma za katerega mu ni bilo izdano dovoljenje za sezonsko delo (četrty odstavek 7. člena).

52. člen

(1) Z globo od 10.000 do 75.000 eurov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki mu zakon dovoljuje opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku, če sklene pogodbo o zaposlitvi s tujcem, ki v Republiki Sloveniji ne prebiva na podlagi modre karte EU oziroma za katerega v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja ali izdaje pisne odobritve ni bilo podano soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo oziroma nima prostega dostopa na slovenski trg dela (peti odstavek 7. člena).

(2) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

53. člen

Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik s prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki ni registriran za opravljanje dejavnosti ali ni vpisan v register kmetijskih gospodarstev, ki sklene pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo civilnega prava s tujcem, ki nima prostega dostopa na trg dela oziroma za katerega v postopku izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja ali izdaje pisne odobritve ni bilo podano soglasje za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (šesti odstavek 7. člena).

Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo in 54/21)

87. člen

(dostop na trg dela in poklicnega usposabljanja prosilcev)

(1) Prosilec ima pravico do prostega dostopa na trg dela devet mesecev po vložitvi prošnje, če mu v tem času ni bila vročena odločitev pristojnega organa in te zamude ni mogoče pripisati prosilcu.

(2) Prosilcu se po poteku devetih mesecev po vložitvi prošnje omogoči dostop do tečajev poklicnega usposabljanja v skladu s predpisom iz četrtega odstavka 78. člena tega zakona.

V. PRILOGE

/